

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 222. - ŠTEV. 222.

NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 21, 1928. - PETEK, 21. SEPTEMBRA 1928.

VOLUME XXXVI. - LETNIK XXXVI.

Fašistični svet—najvišja oblast.

KRALJ IN PRESTOLONASLEDNIK BREZ VSAKE MOČI IN VPLIVA

Te dni bo sprejeta v poslanski zbornici predloga, ki bo poverjala vso moč Mussoliniju. — Prestolonasledstvo in kraljeve pravice bo določal fašistični svet. — Vlada za zaprtimi vrati.

RIM, Italija, 20. septembra. — Visoki svet fašistične stranke, ki je že dosedaj izvajal vso vlado v Italiji, je danes odobril predlogo, ki bo prihodnje dni predložena poslanski zbornici. Predloga daje fašističnemu svetu vse vladne in diktatorske pravice.

Fašistični svet bo v deželi najvišja oblast, ki bo urejal in vodil delovanje fašističnega režima. Fašističnemu svetu bodo podrejele vse vladne zadeve.

Načeloval mu bo postavni načelnik vlade, ki je v sedanjem slučaju Mussolini.

Nadalje bodo v njem nekateri člani senata, poslanske zbornice, tajniki fašistične stranke ter predsedniki delavskih, poljedelskih in industrijskih zvez.

Fašistični svet bo odločal o vseh ustavnih vprašanjih, o prestolonasledstvu, predpravicah kralja, o odnošajih med cerkvijo in državo, o pogodbah s tujimi deželami ter sploh o vsem, kar je potrebovalo dosedaj kraljevega privoljenja.

Vse seje fašističnega sveta se bodo vršile za zaprtimi vrati.

Člani sveta ne bodo dobivali nobene plače iz države blagajne in tudi stroškov ne bo pokrivala država.

Mussolini je danes naročil prefektom italijanskih provinc, naj vpišejo v volilne imenike tudi imena onih Italijanov, ki so se izselili.

Takozvane "volitve" se bodo vršile meseca marca. Mussolini upa, da se bo ob oni priliki vrnilo iz inozemstva v Italijo na stotisoče Italijanov, da bodo zadostili svoji domorodni dolžnosti.

Pri volitvah bodo morali volilci seveda glasovati samo za one kandidate, katere bo izbral fašistični svet.

Opozicijskih kandidatov sploh ne bo v imenikih.

Tako izvoljena "zbornica" se bo sestala dne 21. aprila, ob obletnici ustanovitve Rima.

Sedanja zbornica bo razpuščena meseca januarja.

PROKLETSTVO NEPOŠTENOSTI

Tatvina je zmocnemu
blagajniku preprečila
napredovanje. — Moral
je ostati v malem mestu,
da prikrje primanjkljaj

Edvard B. Reeve, starejši blagajnik Burlington County National Bank v Medford, N. J., ki je priznal, da je poneveril \$168.00, bi bil danes lahko bogat in ugle den človek.

Kmalu potem, ko je pričel krasti in prikrivati svoje tatvine s ponarejenimi notami, je pričel dobivati mišne ponudbe od mestnih bankirjev, ki so ga hoteli imeti v svojih organizacijah.

Če bi sprejel le eno mišnih ponudb, bi pričel hitro napredovati. Ostal pa je v Medford. Če bi kdo drugi dobil njegove knjige, bi bile njegove tatvine razkrite. Reeve je ostal še nadalje v majhni deželni banki, kjer ni nikdar zaslužil več kot po \$3500 na leto. Zanimal si je celo poštnice. Neko drugi bi ga lahko izsledil, se je bal, — če bi zapustil banko celo za en teden.

Nato je prišla bolezen. Kap je kraju.

zadržala Reeveja iz urad pred dve mi leti. On ni mogel dobiti svoje verige ponarejenih not in pred par dnevi je prišla resnica na dan. Reeve je prost proti jamščini \$5000 ter čaka na proces radi ponarejanja.

Dodatna preiskava je
pokazala, da ni
Toral blazen.

MEXICO CITY, Mehika, 20. sep. Najnovejša zdravniška in psihološka preizkušnja, katero je dovolil sodišče, je pokazala, da je Jose de Leon Toral, zavrtni morilec izvoljenega predsednika Obregona, duševno zdrav.

Zdravniški pregledniki so rekli, da ne kaže Toral nikakega znaka blaznosti in že prešnje kryne pokušnje so pokazale, da nima Toral dedne blaznosti.

Obramba je tudi naprosila za duševno preiskanje Carlosa Castro Balda, obtoženega, da je vrgeł bombo v poslansko zbornico. Datum obravnave bo kmalu določen.

Jardine bo govoril na
sejmu.

RIVERHEAD, L. I., 20. sep. — Poljedelski tajnik Jardine bo govoril danes na sejmu v Suffolk o

REPUBLIKANCI VZNEMIRJENI VSLED SMITHOVE TAKTIKE

Dr. Work, načelnik republikanskega narodnega komiteja, je napadel Smithov govor v Omahi ter se nato na hitro posvetoval s Hooverjem. — Farmersko vprašanje je zopet prišlo na površje.

WASHINGTON, D. C., 20. septembra. — Načelnik republikanskega narodnega komiteja, Hubert Work, je napadel danes del Smithovega govora v Omahi, Nebraska, rekel, da je poln pomot ter se nato takoj napolnil k konferenci s Herbert Hooverjem, da vidi, kaj bo storil nominiranec glede vsega tega.

SMITHOVA KAMPANJA V OKLAHOMI

V kukluksklsanskem ozemlju je governer pripravljen na sovražno demonstracijo. — Straton namerava sklicati sestanek.

OKLAHOMA CITY, Okla., 20. septembra. — Al Smith, katolik in moker, je navalil danes na državo Klana in suhačev. S tem se je izpostavil najbolj kritični dobi v svoji kampanji. Pripravljen je celo na sovražno demonstracijo, kajti dosegel so ga novice o aktivnosti Klana in pristašev prisrčnega "John Roach Stratona.

Zvečer bo govoril o netoleranci ter se pričakuje, da bo ožigosal tudi "šepetajočo" kampanjo, katero se je vodilo proti njemu in o drugih, zvezanih z njim. Pričakuje se, da ga bo poslušalo najmanj 80,000 oseb.

Če bo zadel na sovražnosti v Oklahomi, katero državo smatrajo za demokratično in koje volilstvo smatrajo bistveno za njegov uspeh, če hoče postati predsednik, bo to značilen kontrast proti zmagovalnemu potovanju skozi republikansko Nebraska in Kansas. Nastop v zadnji državi, ki je imela 300,000 republikanske večine, je napolnil marsikatero, da se vprašuje, kaj pomenja to.

Smith je odšel skozi Kansas le raditega, ker je to najlažja pot proti iz Omahi v Oklahomo City. Kjerkoli pa se je ustavil vlak lo za par minut, se je zbralo skoro celo prebivalstvo. Zborovanje v Topeki je bilo baje večje kot ono ob priliki Curtisovih notifikacij skih cerimonij.

Priprave so bile storjene tukaj za sprejem, ki naj bi celo prekašal onega, katerega so vprizorili Al Smithu v Omahi. Charlie Hand, tajnik župana Walkerja, je pazil na to. Spravil je skupaj nasprotujoče si demokratične fakte za predsedniško kampanjo, ki bo vsaj navidezno miroljubna.

Oklohamski demokratje so razcepljeni. To je bilo razvidno iz tega, ko je rekel prejšnji senator Owen, da ni Smith sposoben biti predsednik. Radi teh okoliščin se smatra danes Oklahomo za dvomljivo državo ter jo zahtevajo zase republikanci.

Kakšen učinek bo imela njegova navzočnost na versko nestrpnost, je še zelo problematično. Rekli so mu, da ne bo imel nobene prilike zmagati v državi, če ga ne bo blizu.

Mr. Hoover je bil razveseljen od obiska šestih texanskih demokratov, "ki so rajše vršili svojo patriotično dolžnost", ter podpirali njega. Pripovedovali so mu, kako so Tammany Hall in žganjarski intres napravili z njih, texanskih demokratov, hooverite, a nominirance in njegovi obiskovalci so bili bolj vznemirjeni radi vrjetnosti, da bodo republikanci glasovali za governerja Smitha.

Čeprav je kandidat pred nedavnim časom objavil, da ne bo imel več kot štiri normalne nagovore, — in ostali so mu le še trije, — je načelnik Work razpravljal z njim o primernosti, da ima še več nadaljnjih nagovorov.

Nujna zadeva je spravila skupaj dr. Worka in Mr. Hooverja. Ona dva delata separatno, skoro neodvisno drug od drugega. Včerajšnji sestanek se je vršil na inicijativno dr. Worka. Zrl je vznemirjen na ugodno reakcijo napram in vaziji governerja Smitha na zapad. Mr. Hoover je pred nedavnim časom izjavil, da ni poljedelstvo še nadalje vprašanje, v prepričanju, da je njegovo lastno potovanje na osrednji zapad odpravilo vsa sporna vprašanja v tem delu dežele.

DRZEN ROP PRI BELEM DNEVU

Materinsko izgledajoča
ženska je držala mesarja,
dočim mu je njen tovariš
potegnil iz žepa
\$340. — Nato sta ga zaprla v ledenico.

Neka postarna ženska, okrogla, sivkastih las in mirnega obnašanja, je stopila v mesnico Simona Fanditza, na Watson Ave., Jersey City. Ž njo je bil mož, tudi čokat in srednje starosti. Izgledala sta kot mož in žena.

Dva funta najboljšega porterhouse steaka, — je naročila ženska ter se prijazno nasmešnila. Simon je stopil v ozadje prodajalne, da odpre ledenico. Ženska je odšla počasi za njim ter ga prišla s svojima močnima rokama.

Njen tovariš je potegnil medtem iz mesarjevega žepa denarnico, vsebujočo \$340. Fanditza sta nato oba potisnila v ledenico ter zaklenila vrata.

Pol ure pozneje je čul neki mi-moidoč obupne kliče in zbijanje po vratih. Obvestil je policijo.

Mesarjevi prsti so bili zmrznjeni na rokah in nogah, ko je prišel iz ledenice.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR
DRŽAVAH

NORTHCOTTA SO ARETIRALI

Mr. Northcott je bil aretiran v angleški Columbiju ter je rade volje priznal svojo identičnost.

VANCOUVER, B. C., 20. sep. — Gordon Stuart Northcott, katerega so iskale oblasti v Riverside, Cal. radi razkritij na tamošnji "morični farmi", je bil aretiran pri Okanagan Landing, sedem milj od Vernon, B. C. v Okanagan dolini, kot je objavil inšpektor Forbes, ki je član provinčialne policije.

Glasi se, da je Northcott priznal svojo identičnost.

Neka ženska, ki je bila identificirana kot Mrs. Sara Lujiza Northcott, je bila prijeta od mestne policije v Calgary, Alta.

Miss Jesse Clark, ki je dala prvo informacijo, ki je dovela do razkritja takozvane morilne farme, se še vedno skriva tukaj ter je pod nadzorstvom provinčialne policije.

CALGARY, Alta., 20. septembra. — Polcija je objavila danes, da je bila ženska, aretirana tukaj, pozitivno identificirana kot Mrs. Northcott. Provinčialna policija je pozneje objavila, da je dobila sporočilo iz Okanagan Landing, da je Northcott rekel, da je ženska, ki je bila aretirana v Calgary, njegova mati.

LOS ANGELES, Cal., 20. sep. — Danes so sporočili pomožni šerifi, da so našli nepobitne dokaze, da sta se nahajala dva dečka ki sta v pretekli spomladi zginila iz Pomona, Cal., na "morični farmi" Northcotta.

Pomona dečka, Nelson Winslow, star dvanajst let, in njegov brat Louis, star deset let, sta bila prej navedena od Sheldon Clarka, starega petnajst let, kot dva štirih dečkov, katere je privedel na farmo Gordon Stewart Northcott, jih pretepal ter umoril.

V kurnici na farmi so našli uradniki danes knjigo iz knjižnice, iz katere je bila iztrgana stran, slična oni, katero je napisal Winslow pismo svoji materi kmalu potem, ko je izginil. Pismo je reklo, da sta oba dečka pobegnila z doma in da sta odšla v Mehiko.

Uradniki so dali izraza svojemu mnenju, da je Northcott prisilil dečka, da je napisal pismo, predno ga je usmrtil.

Atentati na življenje Trockega.

LONDON, Anglija, 20. septembra. — Daily Mail poroča danes, da so prišla v London poročila, ki kažejo, da je sovjetska vlada vprizorila več poskusov, da zavratno umori Leona Trockega.

Poročila pravijo, da je pisal Leon Trocki pisma Kristijanu Rakovskemu, prejšnjemu sovjetskemu poslaniku v Angliji, v katerih opisuje, kako se je njegovo koč oblegalo in kako so napadali ostro-streleži z dreves v treh zaporednih nočeh.

Trocki in njegov junaški sin sta nato branila hišo z dvema lovskima puškama.

Po izjalovljenju teh napadov so baje krajevne oblasti zanikale Trockijevi družini hrano. Le s pomočjo prijateljev se je baje obvaroval pred stradanjem.

Ribarenja na grški meji.

ATENE, Grška, 20. septembra. Grški stražni kvartirji ob meji so bili bombardirani od macedonskih komitašev, ki so prekoračili mejo pri Černovu. Daljši boj je sledil obstreljevanju. En bataljon vojaštva je bil odposlan iz Drame, za pomoč tješnjim četam.

660 UBITIH NA GUADELOUPE

Tri četrtine prebivalstva je sedaj brez strehe. — Francija je bila hitra s pomočjo. — Pomožno delo na Portorico je sedaj v polnem teku. — Governerji zapadno-indijskega otočja prosijo ameriški Rdeči križ za pomoč.

PARIZ, Francija, 20. septembra. — Tropični vihar je vzel življenje 660 ljudi v Guadeloupe, francoska zapadna Indija, — kot je objavilo danes kolonijalno ministrstvo, po sprejemu brzojavke iz kolonije.

Zdravniška pomoč in živila so nujno potrebna na Guadeloupe, kjer so tri četrtine prebivalstva brez doma in strehe. Vsled popolnega izjalovljenja komunikacij, ni nikakih definitivnih informacij iz drugih delov otoka. Horace Desamps, poročevalec Ass. Press, je bil med ubitimi v Pointe a Pitre.

Parnika Esperanto in Antilles sta odplula iz Guadeloupe v Fort de France, Martinique, z živili za žrtve.

Hurikan je bil najhujši, kar se jih je kdaj poznalo ter je popolnoma opustošil Guadeloupe. Večina sladkornega trsa in tvornice je bila uničena.

Župan iz Pointe a Pitre je naprosil za pomoč Ameriški Rdeči Križ potom Ass. Press. Rekel je, da se najbolj nujno potrebuje zdravniško pomoč in živila.

Governerja Guadeloupe in Martinika sta dobila od kolonijalnega ministrstva navodila, naj rabita takoj krajevne sklade, da nudita denarno pomoč žrtvam tropičnega viharja.

Pariska vlada bo takoj nudila vso možno pomoč onim, ki trpe, kot v vseh prejšnjih sličnih prilikah. Kakorhitro se bo izvedelo obseg nesreče, bo naprošena poslanska zbornica, naj glasuje za potrebne apropiacije.

Zadnja postojanka vsta- šev na Kitajskem prema- gana.

HONGKONG, Kitajska, 20. sep. Nacionalistični viri so sporočili, da so bile poražene Šantung in Čili sile, ki predstavljajo zadnjo močno postojanko severne zveze, od Fengtien čet v Lanshien ozemlju.

Težki boji so se završili zapadno od Čangli.

Uporni jetniki mirni.

BALTIMORE, Md., 20. sep. — Ločeni od svojih voditeljev so bili jetniki v tukajšnji državni kaznilnici danes mirni, po 36-urnih izgredih.

Warden Patrick Brady je rekel, da ne bo nikakih nadaljnjih nemirov, ki so se pričeli, ko niso državni uradniki ugodili njih prošnji, naj se vrše javna zaslišanja glede njih obdožitev okrutosti.

Nosil je preveč nogavic.

BOSTON, Mas., 20. septembra. Joseph McDonough, star osemnajst let, je bil danes aretirán tukaj, ker je nosil preveč parov ženskih svilenih nogavic. Imel je eno in trideset parov zavitih krog telesa. Obtožen je bil tatvine.

Velik požar v Strass- bourgu.

STRASSBOURG, Francija, 20. septembra. — Požar je uničil tukaj skladišča kave, sladkorja in žita, v vrednosti \$250,000. Požar je sedaj pod kontrolo, a se čeni, da bo znašala povzročena škoda 600 tisoč dolarjev.

Pariz in evangelistinja.

PARIZ, Francija, 20. septembra. Aimee MacPherson, californijska evangelistinja, je prepričana, da ni Pariz tako grešen kot ga slikajo. Priznala pa je, da je videla mesto le z vrha Eiffelovega stolpa, ne pa z Montmartra.

Mrs. MacPherson je kazala predanes, da so bile poražene Šantung in Čili sile, ki predstavljajo zadnjo močno postojanko severne zveze, od Fengtien čet v Lanshien ozemlju.

Težki boji so se završili zapadno od Čangli.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din.	1,000 \$ 18.40	Lir	100 \$ 5.90
"	2,500 \$ 45.75	"	200 \$11.50
"	5,000 \$ 91.00	"	300 \$16.95
"	10,000 \$181.00	"	500 \$27.75
"	11,110 \$200.00	"	1000 \$54.50

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim zvezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH
"NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—"

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CORTLANDT 4417

Katere dežele so civilizirane?

Angleški pisatelj Stacy Aumonier je 13. junija 1928 v londonskem "Evening Standard" objavil članek, v katerem na izvirni način loči tako imenovane kulturne države v civilizirane, pol civilizirane in barbarske. Pri tem ni docela objektivni in nekatera njegova mnenja so najnovejši dogodki že izpodbili; vendar pa gleda na civilizacijo z novih vidikov, ki se jim ne more odrekat pravilnosti. Aumonier piše med drugim:

Prvotni pomen besede civilizacija se je nekako kril s pomestjanjem družbe v tem zmislu, da je civiliziran človek, ki živi v mestu, ne pa človek, ki živi na deželi.

Za človeka, ki živi v oddaljeni vasi in sam prideluje svoj krompir in redi svojo živino, so dani socialni pogoji mnogo enostavnejši nego za človeka, ki živi skupaj s tisoči svojih soprojanov. Mestjan je vedno prisiljen misliti z množinskimi pojmi. Z drugimi besedami: civilizacija je umetnost, živeti v množici. In ker je človek po naravi čredna žival in se izredno hitro množi, je moral to umetnost zelo razviti.

Civilizacije kakšnega naroda ne sodimo več (ali vsaj ne bi smeli) po njegovi veličini, politični moči, materialnem blagostanju in niti ne po individualnem geniju njegovih članov, marveč edine po splošnem stanju javnega obnašanja njegovih pripadnikov, po njihovim ravnanju nasproti sosedu.

Marsikak deželan morda misli, da sam sebi zadostuje; mestjan pa, ki ga neprestano obdaja na tisoče ljudi, se vedno zaveda, da je odvisen od drugih, da drugi zanj delajo. Njegova obleka, hrana, pohištvo, vzgoja in razvedrilno do delo drugih ljudi. Zaradi tega mora spoznati, če ima le malo uma in pameti, da more ta tako občutljivi strojni sestav medsebojne odvisnosti uspešno delovati le tedaj, ako tudi sam z njim sodeluje, ako tudi sam prispeva k splošni blaginji. To je pravi, polni pomen civilizacije.

Pod njenim vplivom se porajajo v civiliziranih deželah nešteta gibanja, ustanove in uradni nauki, ki imajo vsi namen pospešiti plemenito sožitje človeške družbe. Pri tem imajo manjše države marsikako prednost pred večjimi. Velele merijo svoj napredek, kakor se zdi, z merilom svoje oborožbe, popolnosti svoje mehanične proizvodnje, z merilom stabilizacije svojega denarja; pri tem pa ne vidijo, da jih manjše države prekašajo v izpolnjevanju svojih državljanov, v svobodnejši zakonodaji, v izboljšanju vzgojnega sistema in v državljanjskih vrlinah svojih pripadnikov.

Po tem merilu bi razdelili evropske dežele v naslednje tri skupine:

Civilizirane so naslednje države (vrste se po vrednosti svoje civilizacije): Švedska, Škotska, Dan-

ska, Holandska, Anglija, Norveška, Švica, Nemčija.

Napol civilizirane so: Francija, Wales, Belgija, Avstrija, Češkoslovaška.

Barbarske države: Italija, Irska, Portugalska, Španija, Grčija, balkanske države, Turčija.

Rusijo in Poljsko sem izpustil, ker sta to komajda evropski državi. Kam naj bi Rusijo sploh uvrstil?

Da je sploh Švedska visoko civilizirana dežela, ni nobenega dvoma; ravno tako Škotska. Amerika bi bila sijajna dežela, ako bi bilo 15 milijonov njenih prebivalcev škotskega, namesto irskega pokolenja. Danska in Holandska imata modro zakonodajo in vzorno državljansko pravo. Norveška stoji nekoliko nižje nego ostale skandinavske dežele. Nekam robatejša je in če hočemo verjeti Ibsenu, potem življenje tudi za najboljšega Norvežana ni veliko vredno.

Nemška država je bila posredna tvorba napoleonskih vojn. Preje je bila sestavljena iz kmetskih držav, ki so stale na zelo visoki stopnji civilizacije. Sedaj, ko je izginila blodnja njenega imperijalizma, se bo najbrže njen civilizacijski vpliv na Evropo zopet izredno ojačil. Njen narod je značilen in nadarjen, marljiv in razumen. Njegov večsah prenosniški zmišljal za praktične dobrine, omiljuje njegova strast za glasbo, legendo in pivo.

Mnogi se bodo čudili, da štejem Francijo med napol civilizirane države. Toda kljub velikim prednostim inteligence in naravne nadarjenosti so Francozi vendar najbolj materialistično misleče pleme v Evropi. Od milijonarja do kmetja velja njihova prva misel za služku in kopičenju vinarjev. Od Napoleonovih vojn dalje se je ponesrečil vsak poizkus za razširjenje političnega obzorja v Evropi ob "francoski logiki". A ta logika je vera, da je vse, kar ne služi večji slavi, bogastvu in varnosti Francije, nelegitimno. To stališče je morda imenitno, civilizacija pa ni. (Ta izjavjanja pobijajo Kellogov pakt).

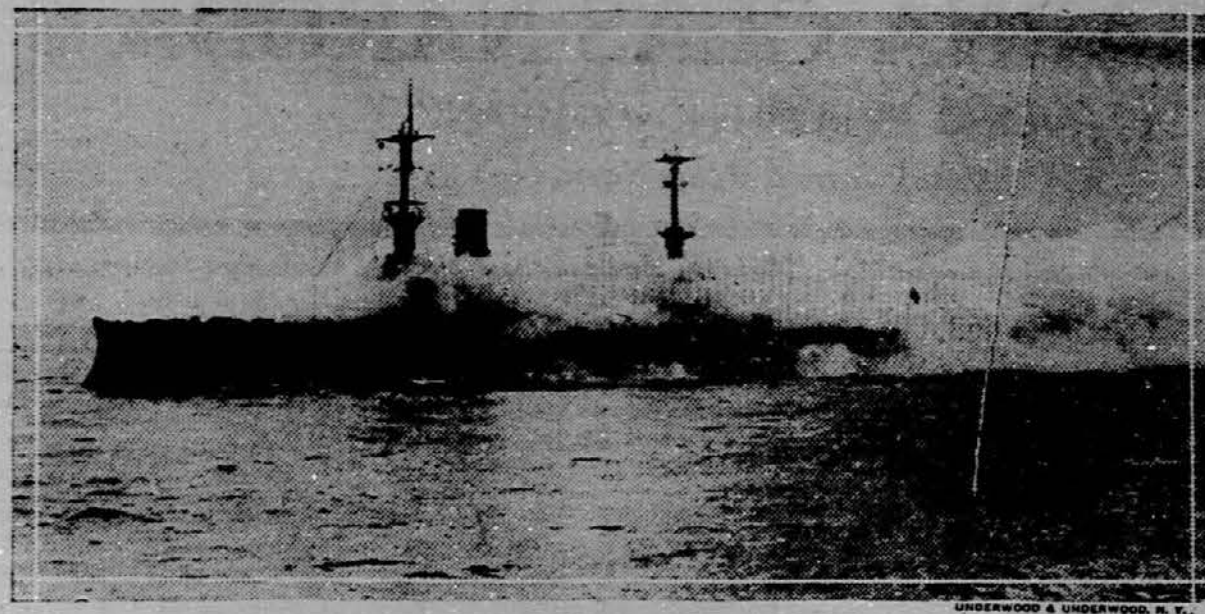
Nekaj pa imajo skupnega države zadnje skupine. Namreč dober spomin na neporavnane račune. So domovi kamore in vendete. Vse so protisocialne. Treba je le prisostvovati bikoborbi in opazovati, kako reagirajo nanjo gledalec, da spoznamo, da tiči Španija še vedno v 14. stoletju.

Irska rasa nenadoma zablesti v geniji in prekrasnimi individualji, toda masa je maščevalna in brez humora. (Ali je angleški narod brez napak? Pisec, ki tako ostro gleda napake drugih narodov, bi moral priznati tudi napake lastnega naroda).

Italija se od svojega postanka nahaja na skrajnem robu nečesa. Tudi danes še. Toda od civilizacije je še zelo oddaljena.

ADVERTISE in GLAS NARODA

NEMŠKA KRIZARKA "ZÄHRINGEN"

je čudo moderne tehnike. Vodi in upravlja se jo lahko z obrežja potom brezžičnega brzojava. Lahko se jo pošlje kamorkoli, ne da bi se nahajal na nji kak mornar.

LADJA, KI JO VODIJO BREZ ŽIČNI VALOVI

Koncem tega meseca se vrše pri Wilhelmshafnu veliki manevri nemške vojne mornarice. Pri tej priliki bo za tarčo vojnim ladjam služil stari linijski brok "Zähringen", ki pa na njem ne bo nobene posadke, marveč ga bodo prepelevali in krmarili iz daljave, s pomočjo radio valov. Na krovu broda bo prejemni aparat, potom katerega bo neka posprema ladja sproževala na Zähringenu razne pomožne stroje. Ti stroji bodo obračali krmila, regulirali gonilne stroje in opravljali sploh vse druge posle, ki jih vrše sicer mornarji.

Na brezžične signale se bo ladja obračala, plula naprej ali nazaj in se po potrebi tudi ustavila. Ker se bo nemara pripetilo, da bo kakšna granata poškodovala prejemni aparat, je na krovu še rezervni aparat, ki se avtomatično vklopi, čim prvi preneha delovati.

Ako bo odgovodal še drugi prejemnik, se bosta iz broda avtomatično izstrelili dve rdeči raketi, češ, da ima brod za enkrat dovolj in da ga bo treba popraviti. Potopiti pa se Zähringen ne more, ker je skoro vsa notranjostna ladja obložena s plutovino.

V ZNAMENJU VEČNEGA MIRU

V času, ko so podpisovali v Parizu Kellogov pakt o večnem miru, prinaša "United Press" zanimive podrobnosti o varnostnih ukrepih na italijansko-francoski meji. Napetost med obema državama bo imela najbrž za posledico energičen protest francoske vlade. Obmejna politika Italije proti Franciji je namreč izzvala varnostne ukrepe, kakršnih po vojni v Evropi še ni bilo. Italija je zaprla vse meje proti Franciji z bodečo zico in postavila stražo, ki ji je naročeno ustreliti vsakega, kdor bi skušal brez dovoljenja prekorčiti italijansko-francosko mejo. Poleg tega je razpostavljena ob meji v skupinah italijanske fašistične milice, da si Francija ni dala nobenega povoda za ta ukrep italijanske vlade.

Javnost je zvedela za vojne priprave, ki se nekateri turisti niso mogli mimo bodeče žice in barikad na drugo stran in ko so se začele množiti pritožbe na francosko planinsko durštvo. Baje so dobili karabinerji in miličniki iz Rima strogo povelje, naj pazijo na italijanske državljane, ki bi skušali brez dovoljenja prekorčiti francosko mejo. Na nekaterih mestih v planinah so svarilni napisi. V Alpah je velika svarilna deska, stoječa na francoskih tleh. Na nji je v francosčini in italijanščini napisano, da je najstrožje prepovedano prekorčiti mejo in da imajo straža pravico ustreliti vsakogar, ki bi se jim ne pokoril. Tako so Italijani za barikadirali vseh trideset prehodov v Alpah. Vse to se dogaja v času, ko diplomacija za bogato obloženo mizo frazari o večnem miru.

Avstrijska plesalka

Thea van Nyr, ki namerava priti v Ameriko.

ZA AVTOMOBIL NAVDUŠENA

Iz Brucka ob Muri poročajo o starki, ki je bila tako navdušena za avtomobil, da si je izmislila originalen trik, da bi se mogla voziti s tem udobnim prometnim sredstvom. Gre za 70 letno občinsko revko Evo Oberton. Starki je postalo pred tedni na cesti nena doma slabo. Vso onemoglo je pobral neki avtomobilist in jo odpeljal domov. Od tega dne je bila starka kar nora na vožnjo z avtomobilom. Ker pa ni imela denarja, da bi plačala voznino, si je izmislila originalen trik.

Starka je hodila peš po več ur daleč in čakala, da se je približal kak avtomobilist. Čim je avto privozil mimo, je legla na cesto. Seveda se je vsakdo usmili in bežne starke in jo sprejel v avto. Starka je znala prav spretno fingirati onemoglost in nezavest. Tako je speljala na led nebroj avtomobilistov, ki so jo vozili iz okolice nazaj v mesto. V mestu se je navihana starka lepo zahvalila avtomobilistom in s tem je bila stvar v redu. Ker se je to le prevečkrat ponavljalo, je policija obvestila avtomobiliste, da starka onemoglost samo fingira.

Zmagalka

Dvajsetletna Ethel Hertle iz Bronxa New York, je preplavala v petih urah in pol razdaljo desetih milj. Dobila je Wrigleyev nagrado v znesku deset tisoč dolarjev.

SOVRAŽNIK ŽENSK

Te dni je umrl v Parizu mož, ki je bil glavni junak enega najorginalnejših procesov, kar jih pozna zgodovina italijanskega pravosodja. Pokojni je bil italijanski profesor Mobe, ki je bil do svojega 60. leta velik sovražnik ženskega spola. Njegova strogost napram dijakinjam je bila splošno znana in je prišla celo v pregovor.

Toda kot 60-letni mož se je bil Mobe seznanil z mlado dijakinjo in se do ušes zaljubil. Kmalu se je poročil in zakonski jarem je starega samca popolnoma spreminil. Žensk ni več sovražil, nasprotno, bil je tako navdušen za nje, da se je kmalu drugič zaljubil v neko priletno damo. Žena je zvedela, da ima mož razmerje z drugo in zato ga je zapustila. Mobe se je z drugo ljubečo poročil, toda kmalu jo je zapustil in se preselil v Padovo. Zapuščenca žena je vložila tožbo in zahtevala, da mora mož skrbeti za njo. Toda v Italiji se vlečejo take pravde leta in leta. Zato stari Don Juan ni čakal, da sodišče uredi to zadevo, marveč se je oženil tretjč z mlado vdovo. Ta je pa kmalu zvedela, da je bil njen nadebudni mož že dvakrat oženjen in da se je tretjč oženil, ne da bi bil od prvih dveh žen ločen. Zato ga je oddala sodišču. Prišlo je do obravnave in sodniki so se moža usmili, ker so vedeli, da je križ, če se star panj vname. Obsodili so ga samo na 6 mesecev ječe. Ko je kazen odsedel, se je preselil v Pariz, kjer je bil živel do svoje smrti kot samec.

FRANCOZI SO NEMCE VEDNO

DOBRO POZNALI

Iz starih časov je te dni prišla na dan sledeča dogodbica: Ko so branili v 1. 1796 mesto Altenkirchen v zapadni Nemčiji, je v boju padel francoski general Marceau. Malo pred tem je bil namreč težko ranjen in je ob tej prilik umrl. Na podlagi ustnega izročila, naj bi ga bil umoril neki gozdar, ker je imel z njegovo hčerko ljubavno razmerje. Pokopali so ga v trdnjavi Feste pri Koblenzu. Ko so v prejšnjem stoletju to trdnjavo prenavljali, so vprašali Pariz, če bi imeli Francozi kaj proti temu, da se Marceauov grob prestavi. Dobili so odgovor, da naj Nemci odposljejo načrt, kjer naj bo zaznamovan prostor, kamor hočejo generala na novo pokopati. Dobili so odgovor, da je pač trdnjavi načrt nekaj strogo tajnega in da se radi tega ne sme izdati. Francoska vojaška oblastva so poslala nato natančno izdelan načrt koblenških trdnjav s prošnjo, da naj se vsaj sedaj zaznamuje mesto, ki naj bo pripravljen za grob. Seveda so se koblenški meščani ustrašili, ko so sprevideli, da Francozi vedo več kot oni in so francoski želji ustregli. General pa je bil kmalu nato v obliki košenih ostankov prepeljan v Pariz.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V DRŽAVAH

UMOR ČLOVEKOLJUBNEGA

ZDRAVNIKA

A bolgarskem mestu Eeli je bil te dni zavrato umorjen zdravnik dr. Momčilov, velik bogataš, pa tudi velik dobrotnik in prijatelj bednih. Mož je živel vedno skromno in je zaslužil toliko, da je sčasoma obogatel. Prejšnji teden so se oglasili pri njem nekega jutro trije moški, ki so ga prosili, naj jih pregleda. Zdravnik ni bil oženjen. Služkinja je odvedla dozdnevne paciente v čakalnico. Kmalu je prišel zdravnik, da jih pregleda. Ko je pregledal prvega je vzel mož iz žepa 40 levov, da plača zdravniku honorar. V tistem hipu sta pa potegnili druga dva revolverje in jih namerila na zdravnika. Banditi so zahtevali od dr. Momčilova 50.000 levov. Zdravnik je pa izjavil, da je njegovo življenje vredno več in da mora denar, ki ga zahtevajo, prešteti. Ta čas je prišla v ordinacijo sobo služkinja in je začela na vse grlo kričati na pomoč Tolovaji so planili na njo hoteč jo zgrabiti. Tisti hip pa se je prevrnila petrolejka in v sobi je zavladala popolna tema. Dr. Momčilov je izbral to priliko in skočil skozi okno. Toda zunaj je stal četrti razbojnik, ki je dvakrat ustrelil za bežečim zdravnikom in ga obkral zadel. Ena krogla je zadela zdravnika v nogo, druga pa v prsa. Nesrečno se je zgrudil na tla in onemel.

Streli so privabili sosedo, ki pa razbojnikov niso mogli prijeti, ker so v splošni zmešnjavi pravčasno odnesli pete. Težko ranjenega zdravnika so prenesli v hišo in poklicali zdravnika iz najbližjega kraja. Dr. Momčilov so hoteli operirati, toda kot dober zdravnik je vedel, da je smrt neizogibna in zato je izjavil, da operacija nima pomena. Pozneje je pristal na operacijo in prepeljal so ga v bolnico, kjer je pa kmalu umrl. Zade njegove besede so bile: Zdravnik se žrtvuje za ljudstvo, pa jih ubijajo kakor pse za borih 50.000 levov. Oblasti morilec še niso izsledile. Vse kaže, da gre za navadne roparje, ki so vedeli, da ima zdravnik denar in so ga hoteli oropati. Čudno je, da Bolgarija ne more izrebiti razbojnikov in da so roparski umori med Bolgari na dnevnem redu.

TEORETIKI IN PRAKTIKI

Norveška je naravno dežela smučarjev. Na neki njeni visoki šoli poučujeta dva matematika, Runge za praktično in Werner za teoretično matematiko, ki se pa ne razumeta dobro. Oba sta napravila izlet. Pri tem se je teoretiku Wernerju pripetila nesreča, da je zlomil eno smučko. S tečajem se je vlekel po hribu navzdol. Ko so ga dijaki zagledali, so se mu začeli smejeti in ga vprašali, zakaj ne smeja iti v ga vprašali, zakaj ne zažene še druge smučke proč. Je praktični Runge mislil na to?

MARCONI MILIJARDER

Največje ameriško glasilo radioamaterjev "Popular Radio" se je zanimalo, koliko zasluži izumitelj radiopotrebščini s svojimi patenti. Iz odgovorov poedinih izumiteljev je razvidno, da patenti prav za prav ne nesejo mnogo, marveč da zasluži izumitelji največ z eksploatacijo izuma samega.

Tako je izjavil sloviti izumitelj Marconi, da od patentov ni imel posebne koristi. Vse svoje izume je raje izkoristil v lastnih družbah in dobiček porabil za ustanavljanje novih radio-postaj in tvornic. Marconijevo premoženje v blagu in denarju znaša zdaj okoli 16 milijonov funtov sterlingov in to je tako rekoč njegov dobiček od izumov, ki jih je napravil v razdobju 25 let.

Drugi sloviti izumitelj dr. Lee de Forest, ki je odkril tretjo elektrodno in avdiono, je izjavil, da ni s svojimi izumi mnogo zaslužil. Izumi so mu nesli komaj 800.000 do 1.000.000 dolarjev. To ni mnogo, če upoštevamo, da so družbe, ki ta izum izkoriščajo, zaslužile že okoli 500 milijonov dolarjev. Toda drugi so dobili še manj. Tudi Du-bilier, izumitelj bločnih kondenzatorjev, ni mnogo zaslužil. Izum je bil zelo komplieiran in izdatki za eksperimente so bili ogromni. Včas se posreči izumi šle po tisoč poizkusih. "V 20. letih sem zaslužil okoli tri milijone dolarjev", je odgovoril izumitelj, "toda za poizkuse, patentine pristojbine in laboratorijske izdatke je pa šlo skoraj poldrugi milijon dolarjev". Glasilo navaja še imena 111 drugih izumiteljev, ki so zaslužili od enega milijona dolarjev za svoje patente.

Mojstrski klovni

je Amerikane Ferry Corway, ki sedaj nastopa po nemških mestih.

PEGGY HOPKINS JOYCE

znana ameriška plesalka se je že v petih poročila. Njen peti mož je angleški lord Northesk.

KINEMATOGRAFSKA IGRALKA

Raquel Torres tekmuje s svojim policijskim psom pri skakanju preko vrvi.

POUČNE KNJIGE MOLITVENIKI

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

IGRE RAZNE POVESTI IN ROMANI

MOLITVENIKI:

Duša popolna 1.-
Marija Varhaja:
v platno vezano 50
v fino platno 1.00
v celolodno vezano 1.20
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70

Najbolj glasovi:

v platno vezano 1.00
v fino platno vezano 1.10
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70

Skrbi za dušo:

v platno vezano 50
v usnje vezano 1.00
v fino usnje vezano 1.20

Sveča Ura (z debelimi stekli):

v platno vezano 50
v fino platno vezano 1.00
v fino usnje vezano 1.20

Nebesa Naš Dom:

v platno vezano 1.-
v usnje vezano 1.20
v fino usnje vezano 1.50

Kviku srca mala:

v usnje vezano 1.20
v fino usnje vezano 1.50

Priljez: v celolodno vezano:

..... 1.50
pozlačeno 1.50

Angleški molitveniki:

(za mladino)

Child's Prayerbook: 50
v barvaste platnice vezano 1.00

Child's Prayerbook: 1.10
v belo kost vezano 1.10

Key of Heaven: 70
v usnje vezano 70

Key of Heaven: 1.20
v najfinije usnje vezano 1.20

(za odrasle)

Key of Heaven: 1.50
v fino usnje vezano 1.50

Catholic Pocket Manual: 1.30
v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria: 1.40
v fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE:

Abečednik slovenski 25

Angleško slovenska berilo 3.00
(Dr. Kern)

Amerika in Amerikanci (Trunk) 5.-

Angleška služba ali nauk kako se 10
naj streže k sv. mači

Angleško-slov. in slov. angl. slovar 30

Boj nalezljivim boleznim 75

Dva sestavljeni pesni: 35
četvrtica in beseda spisano in

narisano 35

Cerkniško jezero 1.20

Domaci živnozdravniki, trd. vez. 1.60

Domaci živnozdravniki, broš. 1.25

Domaci zdravnik po Knalpu 1.60
trd. vezano 1.25

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

Domaci vrt, trd. vez. 1.-

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Anna Karenina (Tolstoj) roman 7.00

Amerika, povsedobro, doma 35

Agitator (Kersnik) broš. 50

Andrej Hofer 50

Arsene Lupin 50

Benetka vedelavka 50

Belgrajski biser 50

Bel mecen 40

Bele noči (Dostojevski) trd. vez. 75

Bele noči, mali junak 50

Balkanec, turška vojna 50

Balkanec, vojna, s slikami 25

Berač s stopnjic pri sv. Roku 50

Boy, roman 50

Burska vojna 40

Bilke (Marija Kmetova) 35

Beatin dnevali 50

Božični darovi 35

Božja pot na Šmarno goro 20

Božja pot na Bledu 20

Božja kasa 35

Boj in zmaga, povest 30

Cankar: Bela Krizanema 75

" Gresnik Lenard, trd. vez. 70

" Gresnik Lenard, broš. 70

Cvetke 35

Ciganova osveta 35

Cesar Jožef II. 30

Cvetina Borogradska 50

Čarovnica 35

Črni panter, trd. vez. 80

" broš. 60

Četrti, t. v. 90

Čebelica 25

Črtilce iz življenja na kmetih 35

Drobit, slabi car in razne povesti 50

spisal Milčinski 60

Darovana, zgodovinska povest 50

Dalmatinske povesti 35

Dekle Eliza 40

Drama v zraku, roman 40

Dolga roka 50

Dobra hči Evstahija 50

Deteljica 50

Doli s orožjem 50

Dol Kisel iz La Manhe 50

Dve sili — Njiva, Starka — 50

(Meško) 50

Devica Orleanska 50

Duhovni boj 50

Dedek je pravil: Marinka in Kralj 40

teljski 40

Elizabeta 35

Fabjola ali cerkev v Katakombah 40

Farova kuharica 30

Fran Baron Trenk 35

Filozofska zgodba 60

Fra Diavolo 50

Geodovnik (2 zvezki) 1.30

Geodovski katekizem 25

Gospodarka sveta 40

Gostilne v stari Ljubljani 60

Gruda umira, trd. vez. 1.20

Griška Mytologija 1.00

Gusarji 75

Hadi Murat (Tolstoj) 60

Hektorjev meč 75

Hči papeža 50

Hudi časi, Blage duše, veselogra 75

Pribežniki, trd. vez. 1.00

Hevika (Kmetova) 40

Helena (Kmetova) 40

Hudo Brezno (II. zv.) 35

Humoreske, Groteske in Satire, 30

vezano 50

broširano 1.20

Izlet gospoda Brouka 50

Iz tajnosti prirode 50

Iz modernega sveta, trd. vez. 1.40

Igračke, trd. vez. 1.00

broširano 30

Igralec 75

Jagorje 50

Janko in Metka (za otroke) 30

Jermak Znanovč, Med plazovi 50

Jutri (Strug) trd. v. 75

broš. 60

2. zv. Otroške igre v pesmeh —

Različne pesmice — Zabavljice 70

in pušice — Jesa na Parnas — 1.00

Ljudski Glas — Kraljevski 70

rokokli — Tolmač (Levstik) 70

trd. vez. 1.00

3. zv. Slika Levstika in njegove

kritike in polemike 70

Ljubljanske slike, — Hlasi lastnik, 70

Trgovce, Kupčijski stražnik, U- 70

radnik, Jezelnik doktor, Gostilni- 70

čar, Klepetulje, Natakara, Du- 70

hovnik, itd. 70

Lucifer, roman 1.00

Lov na ženo, roman 1.00

Marjetica 50

Mradi gozdar, broš. 50

Moje življenje 75

Mali Lord 50

Milijonar brez denarja 75

Miklova Zala 50

Mrtvo mesto 75

Martin Krpan z Vrha 30

Mali Judje, Vsebuje 9. povesti 1.00

Trd. vezano 1.00

Malo življenje 60

Maron, krščanski deček in Liba- 25

mona, 25

Mimo življenja, broširano 30

Mladost, sanjski svet, lastni živo- 75

topis 75

Materina črta 60

Milinarjev Janez 50

Musoline 40

Mrtvi gostje 40

Mali Klatci 70

Mejsia 30

Malenkost (Ivan Albrecht) 25

Mladim srecam, Zbirka povesti na 25

slovensko mladino 25

Morski razbojnik 60

Morski vrag 30

Na valovih južnega morja 30

Na različnih potih 40

Narodni nos, humoreska 35

Narod ki izmirja 40

Naša vas, I. del, 14 povesti 90

Naša vas, II. del, 9 povesti 90

Nova Brodica, trd. vez. 70

Nova leta, trd. vez. 80

broširano 60

Na indijski otokih 35

Nekaj iz ruske zgodovine 35

Nihilist 30

Narodno pripovedništvo za mladino 40

Na krvavih poljih, Trpljenje in 40

strahote z bojnih pohodov bivše- 40

ga slovenskega polka 1.50

Ob 50 letnici Dr. Janeza K. Kreka 25

Pastir in zanki 25

Pater Kajetan 1.00

Pingvinski otok 60

Povest o sedmih obojenih 50

Prva ljubezen 60

Prava kladiva 50

Pariski iz Roža (Albrecht) 25

Pariski zlatar 50

Petelinov Janez 75

Pribežnik, povest 60

Pro krivo jelko, Povest iz časov ro- 50

kovnjacev na Kraljevem 50

Poslednji Mehikanez 30

Pravljice H. Majar

